

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D., a soudců JUDr. Petra Černého, Ph.D., a JUDr. Martiny Vernerové ve věci

žalobce: **Ústecké šrouby, z. s.**, IČO: 04316509,
sídlem Velká Hradební 322/53, 400 01 Ústí nad Labem,
zastoupený advokátkou JUDr. Petrou Humlíčkovou, Ph.D.,
sídlem Panská 895/6, 110 00 Praha 1,

proti

žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**,
sídlem Vršovická 1442/65, 100 00 Praha 10,

za účasti osob

zúčastněných na řízení: **Zdravé Ústí**,
sídlem Ostrčilova 539/9, 400 01 Ústí nad Labem,

Stop tunelům, z. s.,
sídlem Na Valech 813/3, 400 01 Ústí nad Labem,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 5. 2017, č. j. 32949/ENV/17,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 16. 5. 2017, č. j. 32949/ENV/17, a rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, ze dne 30. 3. 2017, č. j. 271/ZPZ/2017/ZD-901, se **pro vady řízení zrušují** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

- II. Žalovaný **je povinen zaplatit** žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 13 200 Kč do třiceti dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 5. 2017, č. j. 32949/ENV/17, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 30. 3. 2017, č. j. 271/ZPZ/2017/ZD-901 (dále jen „rozhodnutí správního orgánu I. stupně“), kterým byla společnosti CZ GOLF INVESTMENT, a. s., jakožto žadatelce v souvislosti s realizací záměru „*Odběr povrchové vody pro závlahu golfového areálu – p. p. č. „X“ k. ú. „X“*“ podle § 56 odst. 1 a odst. 2 písm. c) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody“) za splnění ve výroku rozhodnutí uvedených podmínek povolena výjimka ze zákazu škodlivého zásahu do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů (skokan skřehotavý, čolek obecný, ropucha obecná, užovka obojková, čolek velký a kuňka ohnivá).

Žaloba

2. Žalobce úvodem žaloby shrnul, že společnost CZ GOLF INVESTMENT, a. s., podala dne 4. 1. 2017 ke správnímu orgánu I. stupně žádost o povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů živočichů, které správní orgán I. stupně svým rozhodnutím vyhověl a žalovaný jeho rozhodnutí potvrdil napadeným rozhodnutím. Výjimky jsou žádány pro odběr vody z Podhorského jezera za účelem zavlažování golfových hřišť, který již byl v minulosti povolen rozhodnutím Magistrátu města Ústí nad Labem ze dne 15. 11. 2006, sp. zn. OŽP/50113/H-237/2006/Ko, s platností do 30. 10. 2016. Před vydáním rozhodnutí na další období Magistrát města Ústí nad Labem trval na doložení výjimky ze zákona o ochraně přírody a krajiny, čímž žadatelku donutil iniciovat předmětné řízení.
3. Ohledně výskytu živočichů správní orgán I. stupně podle žalobce vycházel z jediného podkladu, kterým byl přírodovědecký průzkum golfového hřiště zpracovaný dne 30. 9. 2013 Mgr. V. M. Tomuto podkladu žalobce vytkl, že v něm není dostatečně popsána metodika průzkumu; je pouze velmi obecně uvedeno, kdy byly průzkumy prováděny („*od poloviny května do srpna*“). Jelikož ale Mgr. M. uváděl, že vycházel z Nálezové databáze ochrany přírody a že cílem bylo ověřit výskyt zvláště chráněných druhů zaznamenaných v minulosti, lze ze srovnání starších nálezových dat a jeho nálezů (tam, kde v roce 2013 uvádí výskyt menší či žádný) i tak konstatovat, že v lokalitě skutečně došlo ke snížení stavu populace. Rovněž lze srovnáním nálezových dat s výsledky průzkumu dojít k závěru, že v lokalitě dochází k rapidnímu poklesu výskytu druhů. Žalobce nechápe, proč správní orgány neprojeví ani zcela základní snahu o zjištění populačního trendu v lokalitě a nezabývaly se ani tím, čím je tento trend způsoben, přičemž podle žalobce v něm pravděpodobně významnou roli hraje povolovaný záměr. Podle žalobce byl správní orgán I. stupně povinen přinejmenším zjistit aktuální výskyt zvláště chráněných druhů a porovnat ho s výskytem v roce 2013 (pokud měl posouzení předkládané žadatelkou vůbec přijmout). Podle žalobce z uvedeného vyplynula též nutnost zadání znaleckého posudku ke zjištění, nakolik může povolovaná činnost ovlivnit přítomné populace zvláště chráněných druhů živočichů. Rozhodnutí správního orgánu I. stupně proto žalobce považoval za nezákonné, neboť skutkový stav vyžadoval zásadní doplnění.
4. Rozhodnutí správního orgánu I. stupně podle žalobce trpí i dalšími vadami, když je v něm vycházeno ze skutkového stavu popsaného v 11 let starém stanovisku Povodí Ohře, státní podnik, a to zvláště za situace, kdy stejné skutečnosti nejsou popsány v aktuálním stanovisku. Konstatování toho, že kolísání hladiny ve výši 2 cm neohroží vývojová stadia, Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

není podpořeno jakoukoliv úvahou. Změna výšky hladiny o 2 cm může u mělkého břehu způsobit ústup vody i o metr, čímž může dojít k vysušení vajíček. Stanovené podmínky jsou neurčité, nevymahatelné či nemožné a nemohou vést k účinné ochraně živočichů. V rozhodnutí není zdůvodněno, proč je řízení vedeno pouze o šesti zvláště chráněných druzích živočichů, když jich průzkum zjistil více než trojnásobek. Závěr žalovaného, podle kterého *„funkční golfový areál je předpokladem pro udržení případně i zvýšení návštěvnosti v oblasti, a přispěje tak k rozvoji regionu a zlepšení ekonomické situace oblasti a přispěje tak i k rozvoji navázaných služeb v cestovním ruchu“*, nemá oporu ve spise. Existenci golfového areálů navíc nelze spojit s nezbytností odběru vody právě z Podhorského rybníka (pozn. soudu – správně jezera), když zde podle žalobce existují alternativy. Žalobce poukázal na to, že u druhů chráněných podle práva EU je možno záměr povolit jen v případě neexistence jiného uspokojivého řešení. Řešení je ovšem nutno zkoumat ve vztahu k veřejnému zájmu, nikoliv k danému záměru, což správní orgán I. stupně neučinil. Správní orgán I. stupně tak měl podle žalobce zkoumat, zda lze zvýšení návštěvnosti v oblasti (pokud vůbec je veřejným zájmem) dosáhnout jinak, například vybudováním naučné stezky, nikoliv zda lze realizovat záměr žadatelky jinými prostředky. Správní orgán I. stupně také žádným způsobem nezdůvodnil, proč považuje vysoce biologicky cenné plochy *„za klíčovou rozvojovou oblast“*, a proč by povětšinou mokřadní region měl získat *„příležitost pro sociální, ekonomický a turistický rozvoj“*. I ze závěru žalovaného, podle kterého považuje zájem žadatelky za *„mírně převažující“* nad zájmem ochrany přírody, lze pochybovat o tom, že výjimka byla vydána v zájmu veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti nebo z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru a důvodů s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí.

5. Žalovanému žalobce vytýká, že v napadeném rozhodnutí odůvodnil potvrzení rozhodnutí správního orgánu I. stupně nelogickým závěrem, podle kterého populace zvláště chráněných živočichů jsou početné a prosperující. Podle žalobce je tento důvod spíše důvodem k jejich ochraně, navíc u skokana štíhlého, ropuchy obecné nebo zmije obecné o tom lze pochybovat a je naopak možné, že tyto populace již zanikly. Další závěr žalovaného o tom, že odběr vody nezpůsobil významné kolísání hladiny a nebyly zaznamenány zásadní změny v biotopu druhů, nemá oporu ve spise tak, jak se s ním seznámil žalobce. Nad rámec této argumentace považuje napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť jinak žalovaný pouze zrekapituloval rozhodnutí správního orgánu I. stupně a k námitkám bez dalšího odůvodnění uvedl, že je nepovažuje za důvodné.

Vyjádření žalovaného k žalobě

6. Žalovaný uvedl, že žalobce v žalobě uplatnil stejné námitky, jako ve správním řízení, se kterými se správními orgány již řádně vypořádaly. Odkázal proto na vydaná rozhodnutí. Dále uvedl, že výjimka byla udělena pro druhy uvedené v žádosti, přičemž se jedná především o druhy, které by mohly být v souvislosti s realizací odběru vody negativně dotčeny. Technické parametry odběru vody byly stanoveny na základě údajů Povodí Ohře a zpracovaného hydrogeologického posudku (Kněžek, 2006). Voda z Podhorského jezera je pro zavlažování golfového areálu s uvedenými parametry využívána od r. 2006 bez významného poklesu hladiny, které by mohlo ovlivnit biotopy výše uvedených druhů. Vzhledem k tomu, že je stanovena podmínka o zabezpečení odborného dohledu spočívajícím v monitorování aktuálního výskytu zvláště chráněných druhů na lokalitě a lze

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

tak v případě potřeby operativně upravovat harmonogram a organizaci odběru, považuje žalovaný stanovené podmínky za konkrétní, vymahatelné a kontrolovatelné.

7. Zpracovaný přírodovědecký průzkum lokality z r. 2013 byl zpracován pro širší území, jehož součástí byla i plocha Podhorského jezera. Populace obojživelníků a plazů podle něj byly zaznamenány prosperující a početné, a to zejména díky přítomnosti mokřadů a drobných vodních tůní v okolí Podhorského jezera, které vytvářejí vhodné podmínky pro jejich rozmnožování. Vzhledem k tomu, že odběrem vody z Podhorského jezera v letech 2006 – 2016 nedošlo k podstatnému snížení hladiny vody a rovněž tento odběr neovlivnil vodní poměry okolních drobných vodních ploch a mokřadů, lze důvodně předpokládat, že záměr stav populací vyjmenovaných obojživelníků a plazů zásadně neovlivňuje. Odborné podklady z roku 2013 proto byly pro daný případ dostačující.
8. Podle žalovaného zájem na provozování golfového areálu, vybudovaného na místě po bývalé těžbě v blízkosti města Ústí nad Labem, vychází z jeho využívání špičkovými hráči, využíván je i náhodnými návštěvníky a rekreanty, a rovněž vytváří krajinářsky zajímavé zázemí města. K namítanému nedoložení nezbytnosti čerpání vody právě z Podhorského jezera žalovaný uvedl, že vodovod v areálu v současné době není vybudován, a dovážení vody pro závlahu by z ekonomických důvodů neumožnilo zabezpečení provozu areálu. Závěrem žalovaný uvedl, že předložený spis obsahuje seznam všech použitých podkladů, se kterými se účastníci řízení měli možnost seznámit. Na jejich základě konstatoval, že povolené množství odebrané vody pro zavlažování bylo stanoveno Povodím Ohře jednak na základě zpracovaného hydrogeologického průzkumu a jednak za předpokladu, že tento odběr vody nezpůsobí zhoršení stavu tohoto vodního útvaru. Žalovaný má za to, že povolený odběr vody za splnění stanovených podmínek s přihlédnutím k mimořádným klimatickým změnám a populační dynamice vyjmenovaných druhů negativně neovlivní stávající populace.

Replika žalobce

9. Žalobce ve své replice nad rámec zopakování svých argumentů uvedených již v žalobě uvedl, že v žádném případě nelze neexistenci jiného uspokojivého řešení otázky zavlažování hřiště zdůvodňovat špatnou finanční situaci žadatelky o výjimku. K tvrzení žalovaného, který ve svém vyjádření odůvodnil zájem na provozování golfového areálu, žalobce namítl, že toto je v rozporu s odůvodněním rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Ani jedna z těchto skutečností však není doložena ve spisu stejně jako posouzení pozitivního vlivu golfového areálu na krajinný ráz, se kterým žalobce nesouhlasí. K vyjádření žalovaného ohledně stanovení povoleného množství odebrané vody pro zavlažování tak, že tento odběr vody nezpůsobí zhoršení stavu tohoto vodního útvaru, žalobce uvedl, že toto zhoršení stavu ve smyslu Rámcové směrnice vodní politiky č. 2000/60/ES ani nikdy netvrdil. Tato skutečnost je navíc řešena ve vodoprávním řízení, nikoliv v tomto řízení. Jde-li o žalovaným zmíněné mimořádné klimatické změny, žalobce nechápe, které změny má žalovaný na mysli.
10. Jelikož zákonná úprava výjimek ze zákazů je transpozicí čl. 16 odst. 1 směrnice 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, lze při interpretaci vyjít z rozsudku Soudního dvora Evropské unie ze dne 14. 6. 2007 ve věci C-342/05 Komise proti Finsku. Podle žalobce je zřejmé, že rozhodnutí správních orgánů neobsahují přesné a náležité odůvodnění neexistence jiného uspokojivého řešení, které vyžaduje citované rozhodnutí, a že rovněž nebylo náležitě prokázáno, že udělená výjimka nemůže zhoršit nepříznivý stav populací zvláště chráněných druhů. Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Vyjádření osob zúčastněných na řízení

11. Stop tunelům, z. s., jakožto osoba zúčastněná na řízení argumentovala negativním vlivem golfového areálu na životní prostředí, neboť zejména fragmentarizuje krajinu a narušuje schopnost udržovat přírodní rovnováhu.
12. Zdravé Ústí jakožto osoba zúčastněná na řízení podotkla, že ačkoli v místě, kde byl vybudován golfový areál, v minulosti probíhala těžba, následně bylo území rekultivováno a došlo zde ke vzniku stepního – lesostepního biotopu. Zároveň zdůraznila, že i když žalovaný uvedl, že zájem na provozování golfového areálu vychází z jeho využívání špičkovými hráči i náhodnými návštěvníky a rekreanty, ve skutečnosti bylo dané území s výjimkou průchodu po hlavní cestě naopak znepřístupněno veřejnosti prostřednictvím cedulí deklarujících zákaz vstupu.

Posouzení věci soudem

13. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalobce s tímto postupem výslovně souhlasil a žalovaný soudu do dvou týdnů od doručení výzvy nesdělil svůj nesouhlas s takovýmto projednáním, ačkoli byl ve výzvě výslovně poučen, že nevyjádří-li se v dané lhůtě, má se za to, že souhlas s rozhodnutím bez jednání byl udělen.
14. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
15. Ze spisové dokumentace předložené žalovaným soud zjistil, že společnost CZ GOLF INVESTMENT, a. s., správnímu orgánu I. stupně dne 4. 1. 2017 doručila žádost o povolení výjimky ze zákazu dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny ve věci odběru povrchové vody pro závlahu golfového areálu – p. p. č. „X“ v k. ú. „X“. Dne 24. 1. 2017 žádost doplnila podáním ze dne 23. 1. 2017, ve kterém uvedla, že rozhodnutím odboru ŽP ze dne 4. 12. 2006 jí bylo vydáno povolení k nakládání s povrchovými vodami za účelem závlahy travního porostu hřiště sportoviště s platností do 30. 10. 2016. Dne 29. 8. 2016 podala žádost o povolení k nakládání s povrchovými vodami pro následující období. Požadovaná výjimka se týkala zvláště chráněných druhů živočichů, kterými jsou skokan skřehotavý, čolek obecný, ropucha obecná, užovka obojková, čolek velký a kuňka ohnivá. Čerpáním povrchové vody z Podhorského jezera nedochází k ovlivnění těchto druhů a čerpání probíhá bez zásahu do prostředí, ve kterém se tyto druhy vyskytují. Teritorium jejich výskytu se nachází v nesekané lokalitě, na kterou odběr povrchové vody nemá žádný vliv. Odběr vody je v daném případě již realizován prostřednictvím odběrného zařízení, přičemž skutečný odběr je o více než 2/3 nižší, než uvádí oficiální žádost o povolení, a nemá vliv na výšku hladiny jezera. Žadatelka proto žádala o udělení výjimky dle § 56 odst. 2 písm. c) zákona „z důvodu sociálně ekonomického charakteru“. K žádosti žadatelka

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

přiložila kromě jiného také dokument označený jako „GOLF VŠEBOŘICE (Přírodovědecký průzkum)“ ze dne 30. 9. 2013 zpracovaný Mgr. V. M.

16. Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, rozhodnutím ze dne 30. 3. 2017, č. j. 271/ZPZ/2017/ZD-901, žadatele v souvislosti s realizací záměru „*Odběr povrchové vody pro závlahu golfového areálu – p. p. č. „X“ k. ú. „X“*“ podle § 56 odst. 1 a odst. 2 písm. c) zákona povolil výjimku ze zákazu škodlivého zásahu do přirozeného vývoje – rušení, případně zraňování, či usmrcování – šesti v žádosti uvedených zvláště chráněných druhů, a to za splnění stanovených podmínek. Rozhodnutí bylo odůvodněno tím, že v „*zájmovém území*“ byly v průběhu vegetační sezóny roku 2013 prokázány druhy zvláště chráněných živočichů (skokan skřehotavý, čolek obecný, ropucha obecná, užovka obojková, čolek velký a kuňka ohnivá), které mají užší vazbu na vodní plochu Podhorského jezera, a u kterých existuje potenciální negativní dopad záměru. U většiny druhů dochází v zájmové ploše k jejich rozmnožování. Podle výsledků průzkumu jsou populace těchto živočichů (vyjma ropuchy obecné) v dané lokalitě prosperující a početné. Jejich biotop bude záměrem dotčen vesměs pouze okrajově, když zamýšlený odběr vody může spočívat především v jejich rušení, případě zraňování či náhodném usmrcování jedinců. Odběr vody z jezera pro účely závlahy probíhá již od roku 2006, živočišné druhy zde byly potvrzeny i několik let poté průzkumem z roku 2013. Lze proto usuzovat, že vliv odběru na vývoj a zachování druhů není významný či zásadně negativní. Moták pochop a pulci skokana štíhlého, zjištění průzkumem z roku 2013, nejsou vázáni přímo na danou vodní plochu a záměrem proto nebudou negativně ovlivněni.
17. Správní orgán I. stupně vycházel také ze stanoviska Povodí Ohře, státní podnik, ze dne 27. 7. 2006, podle kterého ani při maximálním povoleném odběru vody v množství 2 l/s (což je stanoveno i v podmínce č. 1 dle výroku prvostupňového rozhodnutí) nebude docházet k významnému ovlivňování vodní hladiny. To by podle správního orgánu I. stupně nemělo mít negativní vliv na vývojová stadia obojživelníků. Čolek velký a kuňka obecná jsou zároveň druhy chráněnými právem Evropských společenství, musí proto u nich být splněna podmínka dle druhé věty § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny. Podle ní lze *výjimku podle věty první povolit jen tehdy, pokud je dán některý z důvodů uvedených v odstavci 2, neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany*. Podle správního orgánu I. stupně nelze předpokládat, že by na úrovni populací a stanovišť u některého z těchto druhů mohla v souvislosti se záměrem nastat pozorovatelná změna. Konstatoval proto, že realizace záměru za stanovených podmínek stav těchto druhů neovlivní.
18. Při hodnocení veřejného zájmu na realizaci záměru správní orgán I. stupně konstatoval, že je zde dán veřejný zájem na realizaci záměru, neboť „*záměr se nachází v ploše stávajícího využívaného golfového areálu ve městě Ústí nad Labem sloužící jako příměstská rekreační oblast*“, zajištění závlahy pro provoz golfového areálu souvisí a povede k oživení této klíčové oblasti a jejímu zpřístupnění pro širší veřejnost, a že „*funkční golfový areál je předpokladem pro udržení případně i zvýšení návštěvnosti v oblasti, a přispěje tak k rozvoji regionu a zlepšení ekonomické situace oblasti a přispěje tak i k rozvoji navázaných služeb v cestovním ruchu*“. Na druhou stranu zájmem ochrany přírody je udržet populace zvláště chráněných druhů v území alespoň ve stávajícím stavu. Proto správní orgán I. stupně stanovil v rozhodnutí podmínky, při jejich splnění je možné vyloučit významnější ovlivnění populací zvláště chráněných druhů. Ohledně samotného záměru správní orgán I. stupně konstatoval, že žadatelka zamýšlela pro zavlažování golfového areálu a zajištění jeho provozu zajistit bezproblémové dodávky vody. Jiné uspokojivé (na jiném místě Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

odůvodnění je v témže kontextu uvedeno též „jiné srovnatelně uspokojivé“) řešení závlahy v daném místě neexistuje, což vyplývá z technických parametrů a podmínek v dané lokalitě.

19. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce včasné odvolání, ve kterém správnímu orgánu I. stupně vytýkal podobně jako v žalobě nedostatečně zjištěný skutkový stav věci a nedostatky odůvodnění jeho rozhodnutí vedoucí až k jeho nepřezkoumatelnosti; dále neurčení veřejného zájmu a zájmu na ochraně přírody na zachování stanovišť a jejich abscentující poměření a též nesprávné posouzení existence jiného uspokojivého řešení ve vztahu k záměru. Napadeným rozhodnutí bylo odvolání žalobce zamítnuto a potvrzeno rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Žalovaný považoval přírodovědecký průzkum z roku 2013 za použitelný, neboť ani v dalším období povolený odběr vody nezpůsobil významné kolísání hladiny a rovněž nebyly zaznamenány zásadní změny biotopu těchto druhů. Lze proto usoudit, že odběr vody za stanovených podmínek v dalším období nebude mít významný vliv na přítomné živočišné druhy a jejich vývojová stadia. Ohledně nedostatečného vyhodnocení zákonných podmínek pro udělení výjimky odkázal na napadené rozhodnutí. Žalovaný rovněž uvedl, že žádost byla doložena hydrogeologickým posudkem (Kněžek, 2006), a že „dle stanoviska Povodí Ohře s. p. a vodohospodářských údajů z lokality, povolené množství nezpůsobí významné kolísání hladiny a tedy ani významný vliv na přítomné živočišné druhy a jejich vývojová stadia“.
20. Ze spisové dokumentace soud zjistil – a vyplývá to ostatně i z tvrzení účastníků – že na plochu Podhorského jezera byly v době vydání rozhodnutí správního orgánu I. stupně vázány populace šesti druhů zvláště chráněných živočichů (skokan skřehotavý, čolek obecný, ropucha obecná, užovka obojková, čolek velký a kuňka ohnivá), z toho dva druhy (čolek velký a kuňka ohnivá) jsou zároveň předmětem ochrany podle práva Evropských společenství, které mohly být dotčeny odběrem povrchové vody z jezera dle záměru žadatelky. Podstatou podané žaloby je otázka, zda v daném případě byly naplněny podmínky pro povolení výjimky z ochrany těchto zvláště chráněných živočichů podle § 56 odst. 1 a 2 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny.
21. Podle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny *výjimky ze zákazů u památných stromů a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle § 46 odst. 2, § 49 a 50 v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody, povoluje na žádost toho, kdo zamýšlí uskutečnit škodlivý zásah, orgán ochrany přírody. U zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství, lze výjimku podle věty první povolit jen tehdy, pokud je dán některý z důvodů uvedených v odstavci 2, neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany. V pochybnostech o škodlivosti zamýšleného zásahu lze požádat o poskytnutí předběžné informace podle správního řádu. Podle § 56 odst. 2 písm. c) tohoto zákona výjimku ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů lze povolit v zájmu veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti nebo z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru a důvodů s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí. K tomu je třeba uvést, že jakkoli v případě zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství, právní úprava v druhé větě § 56 odst. 1 zákona stanoví další, přísnější podmínky (neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany), tento rozdíl je do jisté míry stírán tím, že součástí vyhodnocení převažujícího veřejného zájmu by mělo být i posouzení existence jiného uspokojivého* Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

řešení (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2011, č. j. 6 As 8/2010-323, publ. pod č. 2593/2011 Sb. NSS, a ze dne 10. 5. 2013, č. j. 6 As 65/2012-161, publ. pod č. 2879/2013 Sb. NSS, www.nssoud.cz).

22. Primárně se soud zabýval otázkou přezkoumatelnosti rozhodnutí, přičemž vycházel z toho, že správní řízení tvoří jeden celek. Z citovaných ustanovení zákona vyplývá v první řadě nutnost určení, vyhodnocení a následného poměření kolidujících veřejných zájmů, a to zájmu ochrany přírody a jiného veřejného zájmu spojeného se záměrem žadatelem. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 23. 8. 2012, č. j. 9 As 30/2012-88, publ. pod č. 7317/2012 Sb. NSS, www.nssoud.cz, uvedl, že „*pouze v případě, že správní orgán shledá existenci veřejného zájmu, lze posoudit, zda tento zájem výrazně převažuje nad zájmem ochrany přírody a zda jsou splněny i další podmínky v podobě neexistence jiného uspokojivého řešení a udržení populace daného druhu příznivém stavu z hlediska ochrany*“ (obdobně též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2015, č. j. 10 As 2/2015-251, publ. pod č. 2030/2015 Sb. NSS, www.nssoud.cz). Jakkoli došlo ke změně posuzované právní úpravy (jiný veřejný zájem již nemusí nad zájmem ochrany přírody převažovat „výrazně“), tento soud se s podstatou citovaného závěru plně ztotožňuje.
23. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2015, č. j. 6 As 73/2015-40, publ. pod č. 3343/2013 Sb. NSS, www.nssoud.cz, je konstatováno, že „...*Nejvyšší správní soud již dříve dovodil, že v řízení o povolení výjimky ze zákonných zákazů podle § 56 zákona o ochraně přírody leží důkazní břemeno na žadateli a ten tedy musí předložit přesvědčivé podklady prokazující splnění výše vyjmenovaných podmínek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. srpna 2012 č. j. 9 As 30/2012-88), což potvrzuje i odborná literatura (srov. Prchalová, J. Zákon o ochraně přírody a krajiny a NATURA 2000, 2. vydání, Linde Praha, 2010, str. 184)*“. Bylo proto na žadatelce, aby tvrdila a navrhovala důkazy k prokázání a převaze tvrzeného veřejného zájmu na odběru povrchové vody pro závlahu jejího golfového areálu právě z Podhorského jezera nad zájmem na nedotčení vodní plochy důležité z hlediska ochrany populací šesti druhů zvláště chráněných živočichů (k tomu také viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2015, č. j. 8 As 91/2014-37, publ. pod č. 314/2015 Sb. NSS, a ze dne 23. 8. 2012, č. j. 9 As 30/2012-88, publ. pod č. 7317/2012 Sb. NSS, www.nssoud.cz). Žadatelka tak nikdy neučinila (v doplnění své žádosti uvedla pouze, že o povolení výjimky podle § 56 odst. 2 písm. c) zákona žádá „*z důvodu sociálně ekonomického charakteru*“, což nedoložila žádnými důkazy). Žádný konkrétní veřejný zájem nelze dovodit ani z jí předložených listin. Stejně žadatelka přistoupila i k další podmínce, a sice k prokázání neexistence jiného uspokojivého řešení závlahy golfového areálu, než jaké představuje odběr vody z jezera, ohledně čehož rovněž ničeho netvrdila, natož aby tvrzené skutečnosti dokládala.
24. Soud proto konstatuje, že správní orgán I. stupně dospěl k závěrům svědčícím podle něj o existenci jiného veřejného zájmu (veřejný zájem je přitom vždy třeba odlišit od zájmu soukromého) spojeného se záměrem žadatelky (oživení a zvýšení návštěvnosti klíčové oblasti, její zpřístupnění širší veřejnosti, příspěvek k rozvoji regionu, zlepšení ekonomické situace oblasti apod.), a to aniž by takovýto veřejný zájem v souvislosti se svým záměrem žadatelka byť jen zmínila, natož prokazovala. Takto obecně formulované veřejné zájmy navíc ani nebyly správními orgány konkrétně vztaženy k předkládanému záměru a již vůbec ne prokázány. Nemohlo tak dojít k řádnému poměření jiného veřejného zájmu s kolidujícím zájmem ochrany přírody. Žalovaný pak postup správního orgánu I. stupně bez dalšího aproboval. Pochybení správních orgánů tak soud shledal již v prvním kroku jejich rozhodování o povolení výjimky, a to při identifikaci jiného veřejného zájmu, Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

v učinění závěru o jeho prokázání a dále i ve zdůvodnění jeho převahy nad zájmem ochrany přírody. Takovéto závěry správních orgánů nemají oporu ve spise a z tohoto důvodu je třeba jejich rozhodnutí zrušit pro vady řízení podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Totéž platí i pro posouzení otázky neexistence jiného uspokojivého řešení otázky závlahy golfového areálu. Kromě toho, že žadatelka nijak netvrdila, že k jí navrhovanému řešení neexistuje uspokojivá alternativa, která by měla menší negativní dopad na zvláště chráněné živočichy, správní orgány uzavřely, že jiné uspokojivé řešení neexistuje, aniž tento závěr blíže rozvedly, natož aby měl oporu ve správním spise. Odůvodnění s poukazem na „*podmínky v dané lokalitě*“ a „*technické parametry*“ je totiž třeba hodnotit jako zcela bezobsažné.

25. Soud proto konstatuje, že vydaná rozhodnutí správních orgánů sice je možné považovat za přezkoumatelná, trpí však jiným zásadním nedostatkem, pro které je třeba je zrušit, neboť závěry správních orgánů ohledně skutkového stavu nemají oporu ve spise. Kromě výše uvedených závěrů týkajících se splnění podmínek převažujícího jiného veřejného zájmu a neexistence jiného uspokojivého řešení se tento nedostatek týká i závěru správních orgánů o tom, že realizací záměru tak, jak je navrhováno, nebude docházet k – z hlediska ochrany živočichů zejména v období jejich rozmnožování – významnému poklesu hladiny. Uvedené není řešeno (a ani nevyplývá) ani z jednoho stanoviska Povodí Ohře, státní podnik, založeného ve spisu, který navrhovaný odběr posuzoval pro účely jiného řízení a z hlediska jím hájených zájmů, nikoli z hlediska ochrany zvláště chráněných živočichů.
26. Jde-li o žalobcem zpochybňovaný přírodovědecký průzkum golfového hřiště zpracovaný dne 30. 9. 2013 Mgr. V. M., ze kterého správní orgány vycházely, soud má za to, že zabývat se metodikou zvolenou při jeho zpracování by s ohledem na výše uvedený závěr o vadách řízení bylo nadbytečné. Pro účely dalšího řízení ve věci bude na správním orgánu I. stupně zjištěn aktuální stav věci k okamžiku jeho rozhodování.
27. Jde-li o další námitku žalobce, podle které není zdůvodněno, proč je řízení vedeno pouze o 6 zvláště chráněných druzích živočichů, když jich průzkum zjistil více než trojnásobek, soud konstatuje, že žalobce toto nenamítal v podaném odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí uvedl, že předmětných šest druhů má užší vazbu na plochu jezera. Smyslem a účelem účasti ekologických spolků je kvalifikovaně, tj. odbornými argumenty z oblasti ochrany životního prostředí, hájit dotčené (veřejné) zájmy ochrany přírody a krajiny v konkurenci jiných veřejných zájmů a zájmů soukromých (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 18. 12. 2018, sp. zn. II. ÚS 1685/17, publ. jako ÚS 1098/2018, srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 As 2/2009-80, publ. pod č. 2061/2010 Sb. NSS a také na www.nssoud.cz). Vzhledem k tomu, že uvedená námitka žalobce byla formulována velmi obecně (žalobce ani neuvedl, který konkrétní druh podle něj byl neprávem opomenut), soud ji považuje za nedůvodnou. Nedůvodnou je i námitka týkající se stanovených podmínek, kterou žalobce opět poprvé vznesl až v žalobě. Stanovené podmínky nelze považovat za neurčité (jde-li o dohled zoologa), případně jim žalobce vyčítá nedostatky (užití sacích košů s otvory 5 mm), které z jejich formulace nevyplývají.
28. Soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil pro vady řízení a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Současně zrušil i rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, ze dne 30. 3. 2017, č. j. 271/ZPZ/2017/ZD-901, neboť zmíněné vady řízení se vztahují i k tomuto rozhodnutí [§ 76 odst. 1 písm. b) a § 78 odst. 3 a 4 s. ř.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

s.]. V dalším řízení bude pak žalovaný podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem, který byl vysloven v tomto zrušujícím rozsudku.

29. Žalobce měl v projednávané věci plný úspěch, a proto soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. uložil žalovanému povinnost zaplatit mu do třiceti dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení o žalobě v celkové výši 13 200 Kč. Náhrada se skládá ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč, z částky 9 300 Kč za tři úkony právní služby právní zástupkyně žalobce po 3 100 Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů [převzetí a příprava zastoupení – § 11 odst. 1 písm. a); podání žaloby – § 11 odst. 1 písm. d); podání repliky - § 11 odst. 1 písm. d)] a z částky 900 Kč jako náhrady hotových výdajů advokáta [tři režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 1 a 3 advokátního tarifu].
30. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení, neboť podle § 60 odst. 5 s. ř. s. má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil, a v předmětném řízení nebyly soudem osobám zúčastněným na řízení uloženy žádné povinnosti. S ohledem na zavedenou praxi krajských soudů a Nejvyššího správního soudu (srov. např. jeho rozsudek ze dne 19. 8. 2016, č. j. 4 As 56/2016-53, ze dne 14. 5. 2015, č. j. 3 As 85/2015-8, ze dne 24. 2. 2016, č. j. 3 As 220/2015-49, ze dne 16. 12. 2015, č. j. 4 As 223/2015-43, ze dne 6. 10. 2015, č. j. 8 As 171/2014-67, nebo ze dne 6. 8. 2015, č. j. 10 As 43/2015-49, vše dostupné na www.nssoud.cz) soud v dané situaci nezahrnul vypořádání nákladů řízení osob zúčastněných na řízení do výroku a zabýval se jím toliko v odůvodnění tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 28. dubna 2020

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., v. r.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)